

Total No. of Printed Pages: 03

SUBJECT CODE NO: - Z-1092
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (SEM V) (PATTERN-2013)
Examination April / May - 2024

Sociology - X Introduction to Research Methodology

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

1. All questions are compulsory.
2. Use black and blue pen only.
3. Use pencil for diagrams.
4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

1. सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.
2. फक्त निळ्या व काळ्या पेन वापर करावा.
3. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
4. कोणतीही लक्षवेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1 A) Fill in the blanks. (attempt all):

रिकाऱ्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

05

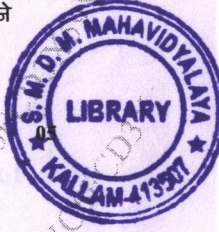
1. New theories are proposed on the basis of _____ knowledge gained from social research.
सामाजिक संशोधनातून प्राप्त केलेल्या _____ ज्ञानाच्या आधारावर नवीन सिद्धांत मांडले जातात.
2. _____ introduced the concept of Social Fact.
सामाजिक तथ्याची संकल्पना _____ यांनी मांडली.
3. On the basis of _____ method, systematic knowledge is objectively arranged.
_____ पद्धतीच्या आधारे क्रमबद्ध ज्ञानाची वस्तुनिष्ठ मांडणी केली जाते.
4. Any tentative statement that has the probability of being proved or disproved is a statement that is _____
कोणतेही कामचलाऊ विधान ज्याची सिद्ध किंवा असिद्ध होण्याची संभाव्यता असते, ते विधान म्हणजे _____ होय.

5. A part chosen in the belief that it will represent the whole is _____
 संपूर्ण समेगाचे प्रतिनिधित्व करेल या विश्वासाने निवडलेला एक भाग म्हणजे
 _____ होय.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

एका वाक्यात उत्तर लिहा. (सर्व अनिवार्य)

1. What is convenience sampling called?
 सामाजिक घटनांचे अध्ययन कोणत्या विषयाद्वारे केले जाते?
2. In social research what is the next step after data collection?
 सामाजिक संशोधनामध्ये तथ्य संकलनानंतरची पायरी कोणती?
3. What is the first step of scientific research?
 शास्त्रीय संशोधनाची पहिली पायरी कोणती?
4. Who wrote the book "The Rules of Sociological Methods"?
 "द रूलस ऑफ सोशोलॉजिकल मेथड्स" हे पुस्तक कोणी लिहले?
5. Which is the laboratory of social research?
 सामाजिक संशोधनाची प्रयोगशाळा कोणती?

Q2 A) Explain Concepts / terms / unites / events (any two)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

संकल्पना स्पष्ट कर / घटक / संज्ञा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

1. Objectivity
 वस्तुनिष्ठता
2. Formulation of problem
 समस्या सूत्रण
3. Applied research.
 उपयोजित संशोधन
4. Sample
 नमुना

B) Answer in short (any two)
(Word limitation minimum 60 for each answer)
शोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

1. Explain the Concept social fact.
सामाजिक तथ्य ही संकल्पना स्पष्ट करा.
2. Explain the significance of social research.
सामाजिक संशोधनाचे महत्व स्पष्ट करा.
3. Describe descriptive research design.
वर्णनात्मक संशोधन आराखड्याचे वर्णन करा.
4. State the importance of theory in social research.
सामाजिक संशोधनातील सिद्धांताचे महत्व सांगा

Q3 Answer in detail (any one)
(Word limitation minimum 200 for each answer)
सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
(शब्द मर्यादा २०० प्रत्येक प्रश्नास किमान)

1. Give the definition of descriptive research design and explain its importance in social research.
वर्णनात्मक संशोधन आराखड्याची व्याख्या देऊन त्याचे सामाजिक संशोधनातील महत्व स्पष्ट करा.
2. State the definition of social research and explain its scope.
सामाजिक संशोधनाची व्याख्या सांगून त्याची व्याप्ती स्पष्ट करा.